

LEVINSEN & ABIES A/S

Slangerup, februar 2014

Herkomstcertificering af nordmannsgranfrø bortfalder – hvad skal der stilles i stedet

I oktober 2013 meldte NaturErhvervsstyrelsen ud, at der 'ikke er grundlag for at opretholde den nuværende danske certificeringsordning af nordmannsgranfrø fra Georgien'. Ordningen vil blive taget ud af bekendtgørelsen om Skovfrø og Planter og ophører fra og med høst 2014. Ændringen vil dermed også omfatte import fra Rusland.

Styrelsen tilkendegav samtidig med annonceringen af den nuværende ordnings bortfald en mulig erstatning i form af en ordning, der vil være udenfor bekendtgørelsen, men alligevel varetaget af Styrelsen. Styrelsen kan dog så ikke optræde som myndighed, fordi hjemmelen hertil ikke længere er der. Det er derfor en kontrolfunktion på privatretligt grundlag med dokumentation fra importørerne som grundlag for stillingtagen til et frøparti's ægthed – og dermed en 'blåstempling' af frøpartiet.

For at blive effektiv og dermed troværdig skal en nyordning levere fuld og gennemsigtig dokumentation for de enkelte frøpartiers oprindelse, som en import omfatter. Det kræver, at hver enkelt frøfirma har et klart sæt regler for dets høst af kogler og for den videre håndtering af kogler og frø frem til afsendelse til Danmark. Dette sæt regler skal godkendes af Styrelsen forud for høsten og tillige accepteres af en uvildig tredjemand, der skal foretage kontrol under høst og forarbejdning. Denne uvildige tredjemand skal være en organisation, der professionelt beskæftiger sig med den slags kontrolopgaver.

I L&A har vi længe haft et klart og detaljeret regelsæt for vore indsamlinger med minutiøs kontrol og registrering dag for dag af hver enkelt gruppe af plukkere og deres resultater i form af antal sække kogler i både Georgien og Rusland. Vi er selv til stede under hele høsten for at sikre, at regelsættet bliver fulgt. I Georgien er vores indsamlingssystem fra og med 2012-høsten ISO 9001-Certificeret og dermed også underlagt eksternt og uafhængig kontrol bl.a. gennem årlige audits af alle faser af processen fra kogle til frø.

Der skal endvidere være plads til differentiering af kontrolindsatsen og dermed af omkostnings-belastningen ved nyordningen, baseret på karakteren og kvaliteten af regelsæt og indarbejdningen heraf hos den enkelte virksomhed. Ved et så indarbejdet og nu også ISO-Certificeret system, som L&A anvender, kunne der være tale om 'kontrol af egenkontrollen' i stedet for (endnu en gennemførelse af) selve kontrollen. En sådan risiko-baseret kontrolstrategi, der vægter kontrolindsatsen efter, hvor risikoen for fejl eller overtrædelser er størst, vil ikke svække troværdigheden af den dokumentation, der af de forskellige firmaer lægges frem sammen med den uvildige tredjemand kontrolrapport som grundlag for accept af et frøparti. Kontrollen vil dermed blive dyrere for de firmaer, der ikke har et stærkt og indarbejdet regelsæt for deres indsamling og frøhåndtering. Det vil give dem et økonomisk incitament til at løfte deres system fra det nødvendige regelsæt til et system med en stærk egenkontrol, hvis de er interesserede i fremadrettet at få certificeret deres import af nordmannsgranfrø. Det vil med tiden løfte hele ordningen og dermed herkomstssikkerheden.

Med en sådan indretning vil de firmaer, der har investeret meget i at sikre korrekt dokumentation af deres frøpartier, ikke skulle betale for, at dem, der endnu ikke har gjort noget, nu får gjort noget ved det.

Se i øvrigt vores oplæg til NaturErhvervsstyrelsen på vores hjemmeside under nyheder:
www.treeseed.com/flx/dk/bibliotek/nyhedsarkiv/

Ulrik Nyvold & Børge Klemmensen